

La Vall

El cabirol
Espai de natura i lleure

**ÀREA DE PÍCNIC I
BARBACOES**

Crta C - 61 km. 9 Vallgorguina
Tel: 659 791 053

FUSTER - EBENISTA

Jordi Campos Gárata

Tel. 689 65 33 14 • jordicampos@gmail.com

Alguersuari, 7
08470 Sant Celoni
Tel. 93 848 52 04
llibres@alguerset.com
www.alguerset.com

Braseria
**El Paller de
Can Pradell**

Vallgorguina
Tel. 606 009 884
Tel. 696 055 234 (Paco)

VALLGAEC, S.L.
Instal·lació Gas • Aigua
Electricitat • Calefacció
Climatització

C/ Montseny, 13 • 08471 Vallgorguina (BCN)
Tel. 93 867 87 48 • Mòbil: 610 861 637 • vallgaec@vallgaec.es

**FUSTERIA
MORA**

Villa Teresa s/n Ernest 93 867 94 23
08471 Vallgorguina Salvador 93 867 91 16
fusteriamora@gmail.com Mòb. taller 666 267 657

**Hípica
Merendero
Can Virgili**

TEL. 93 867 92 82 • 08471 VALLGORGUINA

**EXCAVACIONS
TONI COSTA, S.L.**

c/Turó de Morau, 218
17404 Riells i Viabrea

Tel. 689 734 041 • Oficina: 616 525 934
tonicoto@hotmail.es
www.facebook.com/tonicosta.excavacions

pigmenta
PINTURA I INTERIORISME

PINTURA INDUSTRIAL
PARTICULARS
STANDS
DECORACIÓ
INTERIORISME
ROTULACIÓ
REHABILITACIÓ DE
FAÇANES I INTERIORS

c. Germà Emilià, 46
08470 Sant Celoni (Barcelona)
Ibàn González Hermoso - 678 512 901
pigmentadecodisseny@gmail.com

Instal-mant
Lampistes S.L.

* MANTENIMENT INDUSTRIAL I DOMESTIC
* PRESIÒNICA
* AUTOMATITZACIÓ

Instal·lador autoritzat
amb llum, aigua, calefacció,
aire condicionat,
plaques solars i gas.

Ctra. Nova, 45 - M. 670 40 32 47 - 08471 VALLGORGUINA
instalment1@gmail.com

**Restaurant
La Font**
La Font de Can Morau
al mig de la natura

- Gran assortit d'arrossos
- Peix i marisc fresc
- Carns a la brasa
- Postres casolans d'elaboració pròpia
- Àmplia carta de vins

tel. 93 867 90 73
Camí de Can Botil s/n
08470-VALLGORGUINA

CONSTRUCCIONS TORRAS
Gabriel Torras Barri

Camí Camp de futbol, s/n
08471 VALLGORGUINA
M. 677 472 361
T. 93 867 90 77

gabrieltorras@hotmail.com

INDEX

El Tió ha fet 40 anys, JAUME MORA	4
El Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana, JOAN PORTALS	6
La simbologia a les teulades a partir del segle XVI, JOSEP M, ARMENGOL	8
Concert de Nadal, FRANCISCO TORRALBA	12
Pessebre Vivent, MONTSERRAT PALOMÉ	13
Per demanar pluja, JOSEP AYATS	17
Masies i Cases de Vallgorguina: Can Minaire , JAUME MORA	18
Qui governa a Espanya?, TESSA BARLO	19
El cementiri del Bord o cementiri civil, JAUME MORA	20
Encesa a Vallgorguina dels llums de Nadal, FRANCISCO TORRALBA	22
Cavalcada Reis 2024, COMISSIÓ DE REIS	24
Agenda, ACV	24
Assemblea ACV, FRANCISCO TORRALBA	25
Crònica esportiva, LLUÍS REVERTER	26
Notícies necrològiques, MONTSERRAT PALOMÉ	28
Imatges antigues de Vallgorguina, ACV	29

Edició:	Associació Cultural Vallgorguina. Baixos de la Rectoria (plaça de la Vila, 2. 08471 Vallgorguina) www.acvvallgorguina.org - acvvallgorguina@gmail.com
Consell de redacció:	Jaume Mora, Lluís Reverter i Francisco Torralba
Maquetació:	Francisco Torralba
Imatge de la portada	Francisco Torralba
Impressió:	Area Local&Maes Gràfiques (Avda.Fortalesa, 14-17450 Hostalric-Girona)
ISSN:	1139-6180
Dipòsit Legal:	B-31.949-1981
Tiratge:	300 exemplars
Preu de venda:	2,50 €

Els articles publicats a *La Vall* expressen només l'opinió dels seus autors.
Queda prohibida la reproducció total o parcial d'aquesta publicació sense citar la seva procedència.

AQUESTA REVISTA HA ESTAT GUARDONADA AMB EL 5È PREMI AMADOR GARRELL I ALSINA, 1997

Adscrita a la

 ACPC
Associació Catalana
de la Premsa Comarcal

Amb el suport de

 Generalitat de Catalunya
**Departament
de la Presidència**

El Tió ha fet 40 anys

El Caga Tió a la plaça de la Vila enguany ha complert 40 anys i la primera vegada que es va fer era l'any 1983. Va ser una idea sorgida en veure el tió que es feia a Arenys de Mar, i llavors es va buscar un tió que el va portar la família Plana, un tronc molt gros, que es va arreglar i avui dia encara serveix, el tenim guardat al nostre local.

Al llarg d'aquests anys trobem que una vegada, era l'any 2000 que el dia 24 plovia força i vam haver de fer-ho a dins el nostre local, va ser l'única vegada que no es va poder fer a la plaça. L'any 2001 es va haver de tallar un tros de tronc d'un metre perquè amb la humitat s'havia podrit una part, però no va perjudicar en res, i l'any 2020, no el vam poder fer per la pandèmia.

Quan es va començar aquesta festa, durant uns anys solien venir entre 60 i 70 nens i nenes, però amb el pas dels anys va pujar aquesta xifra fins a 120 o 130. Enguany van ser entre 110 i 115. L'any 2017 aquest Tió va fer una escapada al Cor de Maria de Sant Celoni, i l'any 2019 li vam canviar la roba per la que porta actualment.

Aquesta Festa sempre l'ha organitzat l'Associació, però d'uns anys ençà, també hi col·labora la gent del Caliu Dolmen i jovent de la Fetillera que han fet i reparteixen la xocolata.

Com a animadors de la mainada durant tots aquests anys, primer vam tenir la Marta Palomé, després en Joan Mora i des del 2014, ho fa l'Alba Planells, sense ells hagués estat molt difícil.

Fotografia publicada al diari "el 9 Nou" amb motiu de l'entrevista realitzada a Lluís Reverter pels 40 anys del Tió

El passat dia 23 de desembre, va sortir al diari "el 9 Nou" un escrit sobre aquests 40 anys. També el dia 24 al matí, ens van trucar de TV3, que vindrien a la tarda per veure el Tió i fer un reportatge de la festa, però no es va presentar ningú.

Per acabar, explicaré que l'any 2002, la Marina Abadal, ens va sorprendre amb aquesta cançó que mai havíem escoltat, i des de llavors hem sentit moltes vegades:

**Caga Tió, tió de Nadal
posarem el porc en sal
la gallina a la pastera
i el pollí a dalt del pi,
toca, toca Valentí.
Passen bous i vaques,
gallines amb sabates
i galls amb sabatots,**

**correu, correu minyons,
que la tieta fa torrons,
el Vicari els ha tastat
diu que són un poc salats.
Ai el brut, ai el porc
Ai el cara, cara, cara.
Ai el brut ai el porc
Ai el cara de pebrot!**

Jaume Mora

El Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana

Entre els dies 13 i 18 d'octubre de l'any 1906 va tenir lloc a Barcelona la celebració d'un esdeveniment que va tenir i té encara avui una gran transcendència en la vida del nostre idioma: el Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana, organitzat i presidit per Antoni M. Alcover, assessorat per Bernhard Schädel, un Congrés que aconseguí reunir 3.000 participants, 1.500 col·laboradors i una setantena llarga d'estudiosos que intervingueren en les diverses sessions del Congrés, fets que varen demostrar la capacitat de mobilització social del seu organitzador i que van acabar convertint-lo en una manifestació d'adhesió col·lectiva a la llengua catalana. Cal esmentar també que entre els organitzadors del Congrés hi havia figures tan destacades de la nostra literatura com Antoni Rubió i Lluch, Jaume Massó o Josep Pijoan, entre molts altres.

Diploma de congressista efectiu signat per Antoni M Alcover a favor de Joan Portals Presas, avi del senyor Joan Portals

Hem de recordar, per situar l'esdeveniment en el seu conext polític, que aquell Congrés es va celebrar poc després de ser aprovada pel govern de l'Estat l'anomenada Llei de Jurisdiccions, una llei segons la qual els militars podien jutjar tot allò que consideressin que atemptava contra la unitat d'Espanya o contra ells mateixos i que va ser conseqüència de l'assalt que havien practicat a la revista El Cu-Cut i a La Veu de Catalunya el 25 de novembre de l'any 1905, un assalt provocat, segons deien, per la ridiculització que aquella revista havia fet de la seva derrota en terres africanes. I que l'esmentada llei va provocar la unificació dels partits catalans sota la coalició de la Solidaritat Catalana.

De fet, el Congrés que en principi havia de servir per orientar els estudis sobre la llengua catalana i per redactar la seva gramàtica, va ser un plebiscit en favor de la codificació de l'idioma, cosa que realment es va acabar aconseguint. Entre les seves conseqüències és forçós esmentar la fundació de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans després de la victòria electoral de la Solidaritat catalana, l'aprovació de les normes ortogràfiques (any 1913), la publicació de la Gramàtica catalana (1918) i, finalment, l'edició del Diccionari General de la Llengua Catalana

(Pompeu Fabra, 1932).

La convocatòria del Congrés s'havia fet, en principi, per les darreries d'abril de 1906, però es prorrogà fins al mes d'octubre d'aquell mateix any «si aleshores és restablerta la normalitat a Barcelona», ja que hi havia hagut incidents greus que feien inoportuna la celebració d'un acte catalanista com el que significaria el Congrés.

El Congrés es va inaugurar, finalment, el dia 13 d'octubre d'aquell any amb una sessió solemne en el Teatre Principal de Barcelona en la qual pronuncià el discurs inaugural Mn. Antoni Alcover, en un exaltat to d'amor a la llengua catalana i d'encoratjament a tots els catalans per a treballar per redreçar-la i per ajudar a fer-ne l'estudi que havia de conduir a la formació del diccionari i de la gramàtica. Tot seguit parlaren els representants dels congressistes del Principat, de València i de Mallorca, així com els de la Catalunya francesa, de l'Alguer, i també els italians, els castellans i els catalanòfils francesos.

Es van constituir tres seccions d'estudis: la filològica-històrica presidida per Mn. Alcover, la literària, per Rubió i Lluch, i la social-jurídica, per Ramon d'Abadal, unes seccions que es reuniren al Palau de Belles Arts entre els dies 14 i 17 d'octubre, aportant nombroses ponències i comunicacions la resolució de les quals havia de conduir en últim terme al procés de normativització de la llengua i a l'elaboració de la seva gramàtica. Entre els noms que ressonaren en aquelles sessions hi havia els de Joaquim Ruyra, Pompeu Fabra, Joan Alcover, Joan Maragall i Miquel Costa i Llobera, entre altres figures destacades de la nostra literatura. Cal recordar també que en aquell mateix edifici tingué lloc la primera Exposició Bibliogràfica dedicada al llibre català, una exposició que aplegà obres editades des dels inicis de la Renaixença fins al 1906.

Per altra banda, l'Assemblea va celebrar cinc sessions que es van desenvolupar mitjançant les tres seccions en què el Congrés s'havia dividit i que abans hem esmentat, unes sessions en les quals varen participar més de setanta ponents amb unes comunicacions la duració de les quals no podia excedir de 15 minuts.

Una sèrie d'actes culturals van complementar les sessions científiques del Congrés. Entre ells, una festa a l'aire lliure que va tenir lloc al Parc Güell, la representació teatral que escenificava diverses èpoques del teatre català, la Festa de la Música Popular Catalana organitzada per l'Orfeó Català, el banquet d'honor en obsequi dels congressistes, la làpida que es descobrí en honor de Mn. Cinto Verdaguer, el poeta del poble català, o una sèrie d'excursions que, per cloure el Congrés, es dugueren a terme a Vic, Ripoll, Poblet, Vilanova i la Geltrú i Sitges.

Finalment, el Congrés es va cloure el dia 18 d'octubre a l'Ateneu Barcelonès, en una sessió en la qual el poeta Joan Alcover va pronunciar un discurs enaltint la figura de qui havia estat l'ànima de l'esdeveniment, Mn. Antoni Alcover, «l'home

de voluntat que's lleva abans de l'auja y encén el llum y escorcolla sos papers y cataloga ses cèdules; pren el bastó de viatge y recorre plans y viles y montanyes, predicant com un missioner, libant com una abella, de flor en flor, tota la brostada viva del llenguatge, y entrega lo millor de sa vida, hora per hora, estella per estella, a la foguerada que il·lumina els horitzons de la mentalitat catalana».

Com a resum, podem dir, seguint les paraules de Francesc de B. Moll en el llibre que amb el títol *Un home de combat* dedica a Mn. Alcover, que la transcendència d'aquest Congrés per a la renaixença lingüística i literària de Catalunya fou grandiosa i que tot el que s'ha fet després en l'estudi, fixació, depuració i conreu de la nostra llengua, prové de l'embranchida presa per la gent de 1906 en aquella assemblea científica i patriota promoguda i organitzada per Mn. Alcover, a la qual no sols van respondre uns gramàtics sinó tot un poble tal com va dir Enric Prat de la Riba el mateix dia de la inauguració del Congrés en un article publicat a *La Veü de Catalunya*.

I en uns moments com els actuals, de crisi en tants aspectes de la nostra vida quotidiana, entre ells el retrocés de l'ús de la nostra llengua, he volgut recordar un esdeveniment que ha deixat una empremta en la història i l'esdevenir del català, tot destacant la figura de qui ho va fer possible, Mn. Antoni Alcover, i recordant que més enllà de la bona voluntat cal apel·lar a la competència i a la formació per assolir les fites que ens proposem, tal com va aconseguir el I Congrés Internacional de la Llengua Catalana.

Joan Portals Martí

La simbologia a les teulades a partir del segle XVI

La nostra societat ha sofert molts canvis en el decurs dels anys així com costums, pors, usos, expectatives de vida. Hem passat d'una societat eminentment rural a una industrial que ha anat escombrant molta part de les cultures i tradicions ancestrals a Catalunya. Volem fer un repàs a algunes costums i maneres de viure que ens han deixat

testimoni de creences i inquietuds dels nostres avantpassats que ens han arribat en diverses formes de testimoniatge d'aquells temps precedents de l'actual.

Ràfecs: Moltes vegades ens hem preguntat que signifiquen diverses formes de simbolismes a les cues de gall entronquen amb una creença secular que consistia en posar una cua de gall sobre

Les dents de Llop un altre motiu decoratiu dels ràfecs o voladissos de teulada

l'entrada de les cases.

Més que com un element decoratiu, aquestes imatges s'han d'entendre com una forma de protegir els edificis, generalment des d'un punt de vista simbòlic i religiós. En

una societat amb poca cultura, profundament vinculada a la religió tant com a les creences populars, no ens ha d'estranyar trobar una barreja de motius cristians i supersticiosos. Es tracta d'invocacions destinades a protegir la llar.

Gran part d'aquestes il·lustracions semblen haver estat extretes d'una auca, la qual al seu torn podria haver-se inspirat en el zodíac i les cartes del tarot, joc endevinatori ja mencionat al segle XIV.

Can Caciques Llagostera (Gironès) ràfec de la teulada per posar un exemple dels molts

Ràfec de teulada a Cervià de Ter (Gironès)

A partir dels segles XV i XVI, l'art d'ornamentar la volada o ràfec de teulada, de les cases es fa popular a alguns indrets de Mallorca. El seu origen, gairebé segur, el

trobem a les volades dels temples grecs, ens els permòdols esculpits de l'arquitectura romànica i en les volades de la barbacana i cobertes d'enteixinat del món islàmic. El mujedarisme també possibilita el desenvolupament de les ornamentacions de volades dins la cultura occidental cristiana. D'aquí neixen les taules de fusta policromades amb ornamentacions geomètriques, els plafons ceràmics en relleu i els socarrats valencians. Socarrats valencians (taulell de fang de forma rectangular i de mides diverses) neixen la teula pintada mallorquina, el rajol pintat de Catalunya central i els 'cairons' (rajols de volada) del Rosselló.

Teules pintades a Mallorca

Teules pintades: Quant a la finalitat del pintat de les teules, la construcció de la casa sempre ha estat tinguda, per tots els pobles, com un assumpte de gran transcendència, on es practiquen un gran nombre de cerimònies durant l'execució de les obres, la majoria de les quals tenen un caire cultural. Per això, no és gens estrany que hi hagués unes tradicions entorn de la teulada, on creus careneres, teules pintades, fossin possiblement part integrant del ritus de coronació, cobriment o coronament de la casa.

Les teules es pintaven a peu d'obra. La teula s'amarava i després s'introduïa fins a 2/3 de la seva longitud dins un morter amb calç d'emblanquinar, pel cap ample o per l'estret, segons hagués d'anar a la volada com teula de barba (costat còncav) o regadora (convex). Aquesta operació podia ésser repetida fins que la calç suport del pigment tingués un gruix considerable. Després, quan la calç tenia un cert cos, es pintava amb pigments dissolts en aigua (terra de mangra per al color vermell, carbó picat per al color negre i òxid de coure per al color verd). A continuació, s'anaven col·locant a la volada a mesura que es pintaven. La decoració es creava sobre la teula cuita, tal com sortia de l'obrador. Es pintava en terra, i no dalt de la volada o Ràfec de teulada.

Les cues de gall entronquen amb una creença secular que consistia en posar una

cua de gall sobre l'entrada de les cases. Es creia que aquesta acció protegia les llars dels efectes malèfics causats per la bruixeria i els mals esperits, ja que el gall sempre s'ha considerat que allunya les forces malignes.

En aquest sentit, els penells amb forma de gall també vindrien a representar aquesta funció. Amb el pas dels anys, l'Església considerà que aquesta mena de ritus no eren correctes, per la qual cosa foren perseguits.

Exemples de "Cues de Gall a Palafrugell, podria ser a qualsevol indret, de fet están arreu de Catalunya

Malgrat això, aquesta creença no es va poder erradicar, alhora que va derivar en aquests elements arquitectònics o símbols apotropaics que actualment són estudiats per l'etnografia.

Aquests remats de carena anomenats cues de gall, estan fets amb peces de ceràmica, generalment amb fragments de teula disposats de forma curiosa, en una combinació de tres o més elements sobresortints. Tot i que alguns poden tenir cent anys o més, en l'actualitat encara es posen.

He volgut fer un repàs de tantes tradicions que s'obliden i com a President de l'Associació dels Oficis i el Patrimoni i també com historiador que fa recerca històrica contínuament, vull rescatar per les nostres generacions presents i futures, aquestes tradicions i explicacions que sens dubte enriquiran el coneixement dels qui els hi agrada saber de les nostres cultures i tradicions.

Josep M Armengol i Villanueva. President de l'Associació dels Oficis i el Patrimoni. Mestre Artesà Picapedrer, diplomad per la Generalitat de Catalunya.

Concert de Nadal

El passat 11 de desembre, Vallgorguina va començar a celebrar les Festes de Nadal amb el tradicional Pessebre, l'encès de les llums a la plaça de la Vila i, entremig, el que ja s'està consolidant com el "Concert de Nadal" amb la "Coral Caliu el Dolmen" de Vallgorguina i la col·laboració d'altres corals, dins de "Connectats".

Per qüestió de temps va ser més curta l'actuació, però molt intensa on el públic assistent a la sala d'exposicions van gaudir de les noves peces que han incorporat, així com la de grans èxits nadalencs com "All I Want For Christmas Is You" de Mariah Carey que van interpretar en anglès i català.

Al final de l'acta, la coral va lliurar un petit obsequi al seu director 'Ben Bensis' com agraïment al seu treball al llarg de l'any.

Francisco Torralba

13è Pessebre Vivent

El Passat dia 10 de desembre, a les 6 de la tarda tot preparat per fer el Pessebre Vivent!

Durant tot el dia uns bons col·laboradors van preparar les escenes per fer el recorregut del Pessebre. Enguany 13 escenes.

Cada Nadal es consolida més i la prova és que aquest any varen passar més de 450 persones.

El Pessebre ha estat senzill però bonic, i en acabar com sempre, l'ajuntament va

obsequiar amb coques i begudes.

Donar gràcies a tots els que fan possible el Pessebre i desitgem que pel pròxim puguem fer més escenes.

Moltes gràcies a tots.

Montserrat Palomé

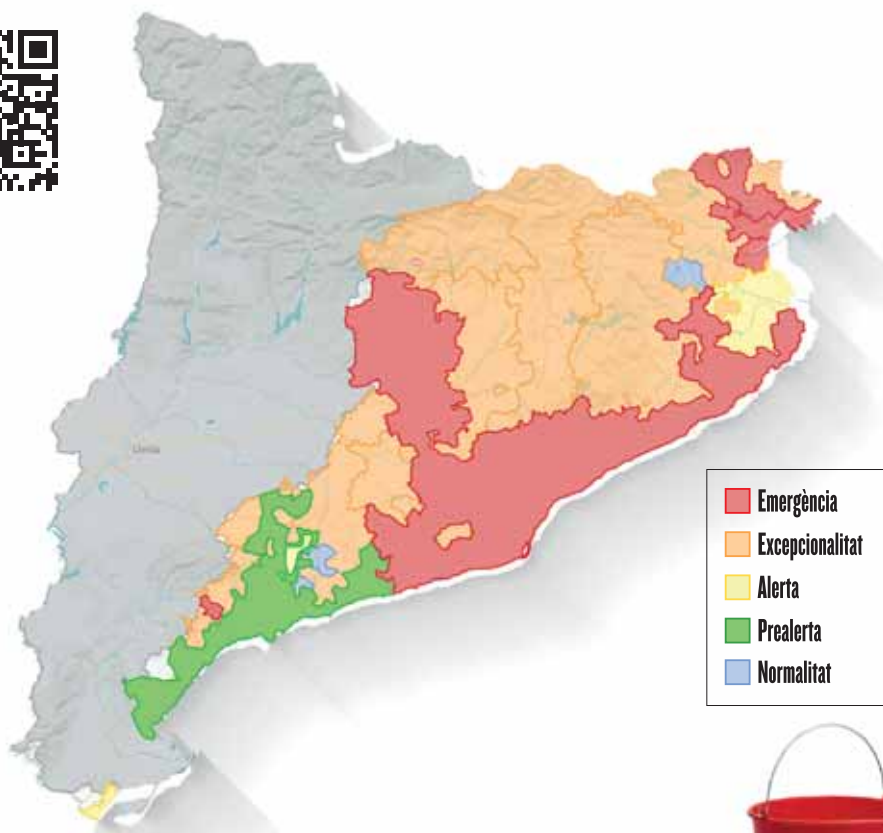

EMERGÈNCIA PER SEQUERA

CONSULTA LES RESTRICCIONS DEL TEU MUNICIPI AL VISOR DE LA SEQUERA

SEQUERA.GENCAT.CAT

■	Emergència
■	Excepcionalitat
■	Alerta
■	Prealerta
■	Normalitat

L'AIGUA NO CAU DEL CEL
Estalvia aigua. És urgent.

Per demanar pluja

Actualment, estem passant molt de temps sense ploure, però en altres èpoques aquests estralls, també passava com ara. En Josep Ayats de Santa M. de Palautordera, ens ha deixat un document de l'any 1815 que la gent estava desesperada perquè no plovia i van fer una processó fins al Remei per anar a buscar la Mare de Déu. L'escrit ha estat corregit amb la gramàtica actual. També sabem que a Vallgorguina s'havien fet promences a la Mare de Déu del Corredor i s'hi havia fet processons a peu.

Josep Ayats

*Dià 3 Abril de 1815 per aver una
Vella Sacada Determinarem para
Pasqua fea praguaria y Vagen que a
padiam loara aigua Determinarem amo
aburca Maria Santissima del Remei ab
el Sant Crist Bayarla ala yglesia e esta
posanta per intercessa que alcanes a
son fill que nos dones aigua y al Cap
non dia ploure alguns dies quon lara
abusca los qui portaren el Sant Crist
eren Bonaventura Vidal Pagès Francisco
Salbaña i Vicens Renau los qui portaren
el tabernacle ab la marea e Bon eren
Joan Llaget i Jp Pinell Jacinto Vila y
Jp Mora los qui portaren el telam eren
Anton Ragull Regido Bon Vila Regido
Joan Vila Regido y Jp Sala Regido y Jp
Viader Individa los Majors eren Serafí Salbaña
i Jaume Santacreu quon li tornaren
al dia 16 del corrent mes, li se li digue
un ofici en acció e Gràcies y tornada li
tornaren ab las Banderas li feren Cantar*

"El dia 3 d'abril de 1815, hi havia una vella sequera i, determinarem passat Pasqua fer pregàries i veien que no podíem aconseguir aigua vam acordar anar a buscar a Maria Santíssima del Remei amb el Sant Crist. Vam baixar-la fins a l'església de Santa M. de Palautordera i vam posar-la perquè ella intercediria a son fill que fes ploure i dones aigua, i al cap de nou dies va ploure alguns dies. Quan la van anar a buscar, els qui portaren el Sant Crist, eren Bonaventura Vidal pagès, Francisco Salbaña i Vicens Renau, els que portaren el tabernacle amb la Mare de Déu eren Joan Llaget, Josep Pinell, Jacint Vilà i Josep Mora, i els qui portaren al tàlem eren Anton Ragull regidor, Bonaventura Vila, regidor Joan Net, regidor Josep Sala, regidor i Pere Viader Individa. Els macips eren Serafí Salbaña i Jaume Santacreu. Quan la tornaren el dia 16 del corrent mes, al matí se li digué un ofici en acció de gràcies i, la tarda la tornaren amb les banderes li varen cantar després en acció de gràcies. Era Conobro Mossèn Salbi Jupeat els obres eren Vicens Ranau i Sagimon Sabina."

*Jepeat en acció e Gràcies
era Conobro Mossèn Salbi Jupeat
la obres eren Vicens Ranau y
Sagimon Sabina*

Cal Minaire

Cal Minaire: Jaume Mora

Situació: Aquesta casa és a la banda solella de la riera de Coll Senís. Pertany al Veïnat de Can Gras del Pou. Actualment, no té cap número, però és situada dins el quarter 1.

Descripció: Està formada per planta baixa, pis i la teulada és a dos vessants amb el carener paral·lel a la façana. Fa uns anys si van fer obres i es va convertir en dos habitatges, aprofitant diverses quadres, i ara ha perdut una mica la fisonomia antiga.

Història: L'any 1860 en el Nomenclàtor de la província de Barcelona, no surt documentada, però per una rajola de sota la teulada que hi havia l'any gravat, sabem que es devia construir cap a l'any 1880 aproximadament. En aquesta casa hi vingueren a viure, l'Esteve Alsina Gras i l'Eulàlia Masifern Terrades, amb els seus 4 fills, Josep, Josepa, Teresa i Salvador, que fins llavors vivien a la casa de la Carretera Vella núm. 58, també coneguda pel nom de Cal Minaire, ja que l'Esteve i els dos fills es dedicaven a fer pous i mines. De tota manera aquesta casa del poble, anteriorment era coneguda per can Patac, es devia dir cal Minaire perquè feien pous i mines. No es pot certificar, però podria ser que l'Esteve fos el que va construir la masia, per anar-hi a viure. És curiós que anessin a pagès, ja que la majoria de gent feia el revés anaven a viure al poble.

Després de l'Esteve, el seu fill Josep es va quedar a la casa i es va casar amb l'Eulàlia Montclús Coll que tingueren 4 fills, Pere, Rafael, Paquita i Maria. En Pere també va continuar a la casa i es va casar amb la Carme Fabregà Bosch, i d'aquest matrimoni van néixer en Pepito i l'Eulàlia. Llavors en Pepito

es va casar amb la Margarida Roig Castañé i també van viure a la casa i tingueren 3 fills en Jordi en Xavier i en Josep.

En Salvador, un dels fills, de l'Esteve, va morir de la "guilla" quan enfondia un pou a ca la Llúcia, ja que no hi havia aire per respirar. En Josep també s'havia dedicat a recollir falguera del bosc, que venia a Barcelona, per fer els rams de les floristes. Aquest home una vegada que anava a caçar, va caure i se li va disparar l'escopeta a la cama i li van haver de tallar. Això va passar al costat de la Pedra de l'Esquerda.

A sota la casa hi havia feixes de conreu, que una part es podien regar amb l'aigua d'una mina i l'altre amb aigua d'una resclosa de la riera de Coll Senís.

Tenien bestiar i collien blat, farratge i verdures pel consum de la casa. Feien pallers de palla i farratge. En Pepito tenia carro i cavall i a més de les feines de la casa, es dedicava a tragar arbres que tallaven al bosc. També tenien una vinya a Cal Paraire -la vinya del Minaire- on treien el raim per fer el vi pel consum de la casa. Al costat de llevant de la masia hi havia tres vinyes que menaven els de cal Frare, can Cinto i can Bòtil.

Abans d'arribar a la casa hi havia un forn d'obra que segons ens va explicar en Pepito, s'havia fet servir en època del seu besavi. Actualment ja no en queda res.

Avui en aquestes cases, hi viuen fills d'en Pepito i la Margarida, en Xavier i en Josep.

Bibliografia: Revista La Vall, Arxiu documental de l'Associació, recull oral, Garcia-Pey, Enric, recull de noms antics i moderns. Vallgorguina any 1999, Associació Cultural Vallgorguina. Portals i Martí, Joan. Vallgorguina la vall, la parròquia, el poble una llarga història, any 2011.

Qui governa a Espanya?

Les decisions judicials afecten i reverteixen a tots els ciutadans. En els últims anys el tribunal Superior de Justícia, El Suprem i el Tribunal Constitucional han estat en primera plana de totes les notícies, són de fet, els protagonistes de totes elles.

Això que molts ho troben normal, no ho és, és una anomalia i greu, però passa tan sovint i en tants casos, que a ningú li estranya que aquests tribunals prenguin decisions que res tenen de jurídic i molt de polític. La seva imparcialitat i neutralitat està en qüestió, perquè molt d'ells tampoc s'amaguen en fer declaracions que deixen al descobert la seva tendència política.

El poder judicial és un pilar de la democràcia, hauria de respectar les lleis no interpretar-les en el seu pensament polític, per cert, si una llei és interpretable, no està redactada correctament, s'ha de substituir. Per altra banda, el jutges del Tribunal General del Poder Judicial haurien estat renovats fa cinc anys, però, es neguen a renunciar, una altra anomalia greu. I més, quan molts d'ells pertanyent a l'Espanya retrograda i malaltissa de la "España grande y libre". Aquesta manera d'actuar se li diu la llei de l'embut, quin exemple més deplorable que estan donant.

Ara estem embolicats amb el terrorisme, a causa de la llei de l'amnistia, també gràcies a un jutge, Manuel García-Castellón, que es treu de la màniga com qualsevol mag, que algunes persones que aquesta llei els afecte, són terroristes, siguem seriosos, parlem que les seves decisions implicar a moltes persones, no pas per riure i passa el temps com els mags. Clar que, Catalunya ha passat del "Apoyaré" de l'estatut de Zapatero "a veure de que va" de Pedro Sánchez. No es pot fer una amnistia amb una llista d'exclusions tan llarga com per deixar fora a quasi tots.

Torno al principi, les lleis no es poden fer perquè passi el colador dels jutges i el seu pensament majoritàriament feixista, les lleis s'aproven al parlament és un acte polític i el jutge únicament l'han de fer complir, no treure's res de la txistera quan una llei no els agrada. I menys dient que són terroristes, quin disbarat! Els jutges estan torpedinant qualsevol cosa que beneficiï als catalans, trencant acords polítics si és necessari, tot per la pàtria, deuen pensar. Però que fem els catalans per defensar-nos davant d'aquest atropellament per part dels jutges?, el que fem en els últims temps, res!

Tessa Barlo

El cementiri del Bord o cementiri civil

Un escrit que va fer l'"Urcilas", en Joan Salicrú Plans, en les seves Recordances a la Vall núm. 82 de l'any 1988, va explicar alguns detalls de com era aquest cementiri al nostre poble. Aquests cementiris, van ser obligatoris a bona part del segle XVIII i principis del XIX.

L'any 1888 es va inaugurar el cementiri de Vallgorguina actual, i en una carta feta pel Sr. Alcalde, Narcís Gonfrans i Camps, al governador civil, li deia que estaven d'acord en la construcció del cementiri civil.

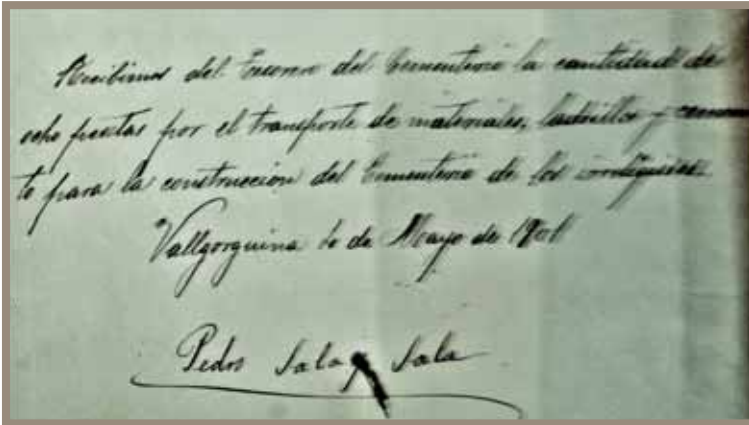
De tota manera, aquells anys no es va construir fins que el van necessitar. Així l'any 1901 va morir un home que no era creien i el capellà no va voler enterrar-lo al cementiri catòlic. Llavors van construir el cementiri civil, que també era conegut pel cementiri del Bord, perquè l'home no era creien. L'any 1912 hi van posar una porta de ferro per deixar-lo tancat.

L'any 1931-32, la Generalitat de Catalunya va aprovar una llei perquè els cementiris fossin municipals, i en aquelles dates es devia estimbar el cementiri civil, de Vallgorguina i la persona que hi havia enterrada, la van passar al cementiri municipal.

Vaig anar a l'Arxiu Municipal per intentar aclarir aquests fets, hi he trobat algunes dades que certifiquen tot el que diu l'"Urcilas", amb alguns matisos. Ara sabem que va ser construït l'any 1901, i aquell mateix dia havia mort un home solter que vivia al poble, fill de Palautordera, que potser era la persona que hi havia enterrada. No es pot certificar, perquè en els llibres no hi ha cap explicació, només coincideix el dia i que era un home sol.

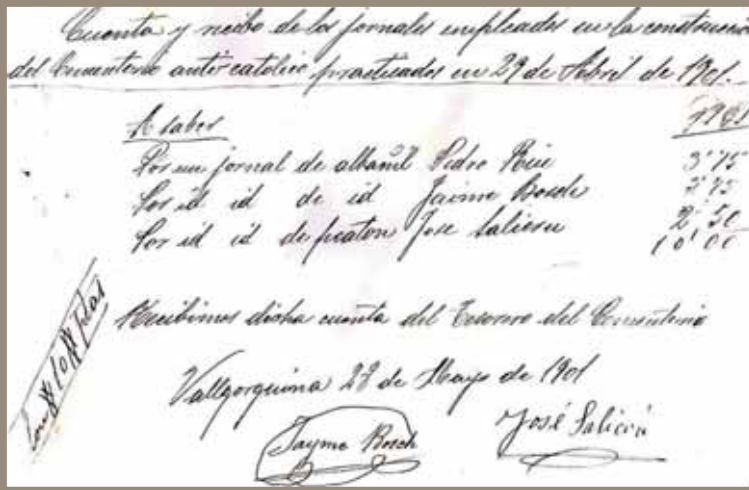
L'escrit de l' "Urcilas" diu això:

Fins al 1936 que va esclatar la guerra civil, és a dir, durant tota la meua joventut, el tenia vist. Estava situat al darrere del dipòsit de cadàvers, adossat a ell i continuant la paret del cementiri que donava de cara al poble, tancat per unes parets més o menys de l'alçada de les del cementiri i un portal tancat per una reixa de ferro.

Recibimos del Tesoro del Ayuntamiento la cantidad de
ochocientas por el transporte de materiales, ladrillos y can-
to para la construcción del cementerio de los anticatólicos.
Vallgorquina 29 de Mayo de 1901
Pedro Sala Sala

Rebut del transport del material per construir el cementiri civil

Cuenta y recibo de los jornales empleados en la construcción
del cementerio anticatólico practicados en 29 de Abril de 1901.
A saber: 1901
Por un jornal de albanil Pedro Póu 3'75
Por el id de id Jaime Borda 2'75
Por el id de peaton José Salicrú 2'50
10'00
Recibimos dicha cuenta del Tesoro del Ayuntamiento
Vallgorquina 29 de Mayo de 1901
Jaime Borda José Salicrú

Rebut de quan es va construir el cementiri civil
era el nom que es donava a les persones atees en aquell temps.

Durant la guerra civil de 1936-39, el comitè i les autoritats vigents del poble van enderrocar-lo i les despulles del mort les van traspasar al cementiri enterrant-lo amb els altres del poble, amb la qual cosa van acabar amb la discriminació del "Bord".

El dia 4 de maig de 1901, en Pere Sala i Sala va rebre uns diners pel transport de rajols i ciment, material per construir el cementiri de la gent que no era creient.

El dia 28 de maig de 1901 dos paletes i un manobra cobren uns diners del tresorer del cementiri, per la construcció del cementiri anticatòlic.

El 1912 una comissió de Vallgorquina va anar a Barcelona a comprar dues portes de ferro, una pel cementiri i l'altre pel cementiri civil.

Aquest recinte feia uns tres metres de llarg, per un i mig d'ampla. Tot just per enterrar un difunt. Hi havia enterrat un home anomenat "el Bord". Li deien així perquè no anava a missa, no creia en Déu i va morir sense sagraments, per la qual cosa el capellà de l'època no va voler donar-li terra sagrada. Això que succeí a finals del segle passat va donar lloc a la construcció d'aquest recinte.

Aquesta era la versió que es donava del fet. Ningú deia qui era l'home ni d'on havia vingut. "Bord"

Encesa a Vallgorguina dels llums de Nadal

Un videomapatge a la façana de l'església amb un arbre de Nadal i l'escut de Vallgorguina en primer pla va ser l'inici de l'Encesa de la Vila per les Festes de Nadal. L'activitat va continuar amb imatges de llocs representatius del nostre poble.

A la façana de l'Ajuntament de Barcelona i de la Generalitat, així com a la casa Gaudí i la Pedrera hem gaudit de projeccions similars, però a Vallgorguina ha estat la primera vegada i al públic assistent els va agradar la iniciativa.

Francisco Torralba

Cavalcada Reis 2024

Cada any, un dels moments més esperats per les nenes i nens de Vallgorguina és la nit de

Reis. Ben abrigats i acompanyats de mares, pares, àvies i avis s'apleguen impacients per veure entrar la cavalcada per la carretera Nova fins a arribar a la plaça de la Vila. Alguns els reben amb fanalets per fer-los llum i donar-los la benvinguda, i després corren a fer la cua per anar passant un a un a donar la carta als Reis i rebre de Ses Majestats una joguina, un grapat de caramels i un bocí de carbó.

Uns dies abans de la nit màgica, una colla de voluntàries i voluntaris s'han d'afanyar a preparar l'arribada dels Reis Mags de l'Orient, i tenir a punt els vehicles que els acompanyaran en la cercavila pels principals carrers dels Barris més allunyats del Nucli i tot seguit fer l'entrada per la carretera Nova fins a arribar a la plaça de la Vila.

Enguany, la comissió va considerar oportú fer canvis en el mitjà de transport dels Reis i els Patges, i es va escollir un trenet de tres vagons de colors molt llampants. També l'acompanyaven tres camions: un amb l'estrella d'orient i la música que amenitzava la cavalcada, un altre amb la Dora l'Exploradora, en Doraemon i dos Ossos Amorosos, i el tercer carregat de caixes de joguines que a la nit els Reis repartirien per totes les cases del municipi.

Tot i que la rebuda s'havia preparat a la plaça de la Vila, a mitja tarda es va haver de canviar urgentment per l'esperada pluja i es va haver de fer a La Fàbrica, ja que el Poliesportiu encara no es podia utilitzar. Després de la rebuda de l'alcaldeessa Mercè Llistosella i mentre els Reis saludaven a les nenes i nens, tots els assistents varen poder degustar la tradicional xocolata amb melindros.

La Comissió de Reis vol aprofitar per agrair a totes les persones que han col·laborat en l'organització de la Cavalcada d'enguany i, tal com es va quedar en la reunió de valoració, s'informarà perquè tothom qui estigui interessat a participar en la cavalcada de l'any vinent, s'apunti amb antelació per preparar els Reis 2025.

Comissió de Reis

AGENDA MARÇ - ABRIL

Museu del Bosc i la Pagesia: Obert dissabtes i diumenges, de 10 a 14h.
Can Mainou, Carretera Nova, 36

Diada de Sant Jordi, parada de l'ACV a la plaça de l'Església de llibres i roses

Assemblea ACV

El passat 19 de gener es va celebrar l'assemblea general de l'ACV. Com en totes les assemblees es va informar de les activitats acomplides, activitats a realitzar al llarg del 2024 i de l'estat de comptes.

El més interessant es va produir quan el president, el senyor Jaume Mora va informar que han sigut baixa 6 socis, però s'han compensat amb la incorporació de 8 socis nous. Les baixes de socis són motivades per la defunció dels titulars, ja que la continuïtat com a soci no es manté en els fills, malgrat que visquin al poble. Per aquesta raó, va demanar la col·laboració dels assistents per captar nous socis.

La petició va generar un debat on es comentaren opcions vàries com distribuir per les bústies del poble un tríptic amb les activitats que desenvolupa l'associació, aprofitar esdeveniments de concentració per lliurar-los, imprimir un centenar de Valls de més per distribuir-les gratuïtament el dia de Sant Jordi a la parada de l'associació, contactar amb les associacions veïnals de les urbanitzacions properes i també de les llunyanes, malgrat que la seva vinculació amb el poble no sigui intensa. Un soci proposa una bossa amb el tríptic, un pencil o CD amb el logo de l'ACV i la música gravada de les sardanes de Vallgorguina que s'han recuperat.

Al final s'optà pel tríptic i regalar una Vall el dia de Sant Jordi. S'imprimiran unes 100 valls més del mes de febrer per distribuir-les aquest dia.

Un altre soci comentà que un problema podria ser que es vinculi l'ACV amb una determinada opció política. Podria ser que algú ho consideri, però és un error d'apreciació per la majoria dels assistents. L'ACV és una associació cultural, independentment que algú dels seus membres defensin unes idees polítiques de forma activa dins d'algunes de les organitzacions del poble. Dins de l'ACV, la política no forma part dels seus objectius, però no es pot limitar que els seus socis si tenen interès es manifestin públicament fora.

Un altre soci va manifestar que no creia que fos un argument sòlid. Anys enrere hi havia més col·laboració i interès per les activitats del poble, malgrat que també existien les discrepàncies polítiques. El problema actual era un desinterès indiferentment de qui les convoca. Havia observat que moltes famílies col·laboren de forma activa en activitats en les quals participen els seus fills. En el moment que causen baixa perquè no volen continuar, els pares també deixen de col·laborar.

Cal destacar també que es va informar de la contractació per la cantada d'havaneres del grup "Els Pescadors de l'Escala" i que s'intentaria trobar data per portar una exposició ambulat de la Diputació sobre «La República» al poble.

Francisco Torralba

NOTÍCIES / f.c val l gorguina

Foto: Instagram FC Vallgorguina

Punts i posició dels equips en competició, fins el 4 de febrer de 2024. Ja estem a la meitat de temporada, tenint bons resultats, però l'equip LÚDICA INFANTIL FUTBOL 11 (GRUP 4) ja ha acabat la temporada, han sigut CAMPIONS, Moltes Felicitats!

AMATEUR QUARTA CATALANA (GRUP 11).....	3 punts i 14 posició
TERCERA DIVISIÓ ALEVÍ S12 (GRUP 12)	25 punts i 7 posició
TERCERA DIVISIÓ BENJAMÍ S10 (GRUP 7)	18 punts i 9 posició
FEMENÍ AMATEUR F-7 (GRUP 6)	29 punts i 4 posició
SEGONA DIVISIÓ FEMENÍ JUVENIL (GRUP 5)	34 punts i 4 posició
SEGONA DIVISIÓ FEMENÍ ALEVÍ (GRUP 7)	18 punts i 11 posició
LÚDICA INFANTIL FUTBOL 11 (GRUP 4)	35 punts i 1 posició

NOTÍCIES / patins de val l gorguina

Notícies de la Nit de l'esport d' Arenys de Mar 2023:

L'exentrenadora del CPA Arenys de Mar i entrenadora de Patins Vallgorguina, Ivet Plana va ser guardonada i homenatjada durant la Nit de l'esport d'Arenys de Mar i el Club la va mencionar:

" Ivet Plana Oltra ha estat 22 anys vinculada al Club de Patinatge Artístic Arenys de Mar. Va començar als 8 anys i des dels 11 fins els 22 anys a competir com a patinadora del Club d'Arenys de Mar, classificant-se diverses vegades pel Campionat de Catalunya i també representant Catalunya als Campionats d'Espanya a categories Júnior i Sènior. A molt primerenca edat, cap als 12 anys, ja es va iniciar dins del Club a col·laborar en tasques d'aprenentatge de les categories inferiors i tant bon punt va assolir l'edat per adquirir les titulacions es va formar fins assolir el Grau com Entrenadora Nacional i també com a jutge federatiu. La seva passió per aquest esport l'ha portat durant més de 18 anys a formar i sobretot a transmetre els seus valors i coneixements a molts patinadors i patinadores del club amb la seva mateixa vitalitat i energia en la que ella ho vivia durant els seus anys de competició. Sent aquest un esport individual que requereix moltíssima constància, disciplina, esforç i afany de superació necessari per poder superar tots els reptes personals de cadascú e inclús de la vida diària."

També va ser guardonada Arlet Albero, la patinadora d'Arenys de Mar i de Patins Vallgorguina. Moltes felicitats a les dues.

NOTÍCIES NECROLÒGIQUES, per Montserrat Palomé

Montserrat Munté Gombau, morí el dia 26 de desembre de 2023 a l'edat de 91 anys. Persona molt coneguda. Primer estiujeant fa més de 60 anys i ara residint a Vallgorguina a "Can Munté".

Paco Molina Torralbo, va morir el dia 22 de gener de 2024 a l'edat de 69 anys. Família amb residència a Vallgorguina on ara vivia.

Joan Vilajoana, ens va deixar sobtadament el dia 26 de gener a l'edat de 66 anys. Veí de Vallgorguina conegut per regentar un establiment d'embotits "Montseny" a Sant Celoni.

Col·laborava a la Fira del Bosch. Era president d'ADAFIS BAIX MONTSENY. Era emprenedor i treballador.

Miquel Codina Camps, ens va deixar el 14 de febrer de 2024 a l'edat de 76 anys. Resident a Vallgorguina a la urbanització de Can Puigdemir.

Mn. Josep Maria Nicolau Marjenat Prevere, ha mort el dia 25 de desembre a l'edat de 96 anys. Va fundar l'escola Santa Fe de Vallgorguina.

Mossèn Josep M. Nicolau Margenat (1927-2023) Nascut a Arenys de Mar, Salesià. Oficiava Missa a l'Hospital i a la parròquia d'Arenys de Mar.

L'any 1966, va fundar i dirigir, amb la M. Dolors Ruvirola, el Col·legi Santa Fe, a Barcelona i en el curs 1968-69 van inaugurar el Santa Fe a Can Pujades de Vallgorguina, sent pioner en l'ensenyament mixt i en català; i van estar-hi al capdavant fins a l'any 2001.

Durant aquests anys es va implicar molt en la vida social i cultural de Vallgorguina (impulsor del Premi literari Mn. Narcís Saguer, col·laborant en el Pregó de la Festa Major) i en

tot allò relacionat amb els costums i tradicions del poble.

Bon pedagog, un docent amb visió de futur tant en matèria tecnològica com en els idiomes.

Dinàmic, emprenedor, organitzat i treballador incansable que defensava fermament les seves conviccions.

Els alumnes que el van conèixer segur que en tenen un bon record per la tasca educativa que els va transmetre.

Sempre el recordarem amb estima,

Montse Vives i Marta Palomé

IMATGES ANTIGUES DE VALLGORGUINA

Carrer de Mataró entre els anys 1945-1950. Si poden veure unes botes al costat de la casa (can Lluís Burget)

GRUP **GAMMA**
J. Riera

Antiga Ctra. provincials, s/n
08460 Sta. Maria de Palautordera
Tel. 93 867 07 64 www.j-riera.com

J.B. JORDI BARRI PUIGVERT
CONSTRUCCIONS I REFORMES

C/ DEL SOL, 4
08471 VALLGORGUINA
Tel./Fax 93 867 91 93
Mòbil 670 24 37 48
j.barrir@terra.es

AUTO REPARACIÓ J. PUIGVERT

Ctra. Nova, 104
08471 Vallgorguina (Bcn)
Tel/Fax 93 867 92 36
arjpuigvert@gmail.com

www.jpuijvert.com

VIVERS SALICRÚ
Agricultura Biodinàmica
Verdures i Arbres Ornamentals

T. 671 033 213

www.viverssalicru.cat

IMS, S.L

Electricitat

Aigua

Climatització

Gas

Calefacció

675 68 59 47 (Vallgorguina)
cristian.sans.mu@gmail.com

Per sucar-hi pa
MENJAR CASOLÀ PER EMPORTAR
CARNISSERIA • XARCUTERIA

Carretera Nova, 43
08471 Vallgorguina Tel. 677 57 99 40

PLANELLS
PINTURA DECORATIVA

Ctra. Nova, 55 Tel. 93 867 94 50
08471 VALLGORGUINA (BCN) Mòbil 687 541 300

Avda. Fortalesa, 14 • 17450 Hostalric
Tel. 872 99 38 95 • xavi@arealocal.es
www.arealocal.es

BigMat
Fradera

**Magatzem professional
per a la construcció**

C/ Ramon y Cajal, 1 • 08470 SANT CELONI (Barcelona)
Tel. 93 867 15 12 • Fax 93 867 53 18 • fradera@bigmat.es • www.fradera-bigmat.es.net

TALLER DE SERRALLERIA

VALLGORGUINA

S
C
P

tot en ferro!

PORTES - REIXES
BARANES - TANCATS, ETC...

Església, 22 - Tel. 93 867 93 13 - 08471 VALLGORGUINA

Casa de Colònies
Granja Escola
Turisme rural
Excursions

Can Clarens

www.canclarens.cat - tel. 938679195-600585990

Ctra. C-35 Km. 56,7 • 08470 Sant Celoni (BCN)
borrull@ferreteriaiborrull.com | T. 93 867 48 56
www.ferreteriaiborrull.com | F. 93 867 59 83

CAN MARTÍ

Allotjament Rural

Ctra. Nova, 67
08471 Vallgorguina (BCN)

600 685 547
@casacanmarti
canmarti67@gmail.com
www.canmarti.org

POL. IND. MOLÍ DE LES PLANES • 08470 SANT CELONI (BARCELONA) • TEL. 93 867 54 50

93 867 88 83

Ctra. C-61, Km. 11 • 08471 Vallgorguina

Sergi Vilar

Gestió Immobiliària
Compra - Venda - Lloguer

AGENT
ING
NACIONAL - NEDERLANDS

Ctra. Nova, 46. 08470.Vallgorguina
Tel-Fax: 93.867 93 46
Mòbil: 670 099 093

LLACETS

ESTANC

- VENDA DE PREMSA
- TABAC
- ARTICLES VARIS D'OFICINA
- ARTICLES DE REGAL.

Ctra. Nova, 47
08471 Vallgorguina
T. 93 867 92 57

ARA

finques i serveis s.l.

Balmes, 23
08470 Sant Celoni
T. 93 867 58 23

Goya, 18
08440 Cardedeu
T. 93 198 36 36

www.arafinques.com

tel. 938679318 - 600585990

l'adopció, una bona opció

Vallgorguina

www.mascotesbcn.com

Cal Gla

agrobotiga

alimentació saludable

Carrer de l'Església, 1
08471 Vallgorguina
Tel. 931 536 575

@calglavallgorguina
montnegreviu@gmail.com
619 284 572 / 678 915 027

mc

mercè
casas

perruqueria i estilisme

Ctra. Nova, 46 • 08471 Vallgorguina (Barcelona)

640 151 002 / 931 792 732

CAMPIONS

DE LLIGA 2023-24

